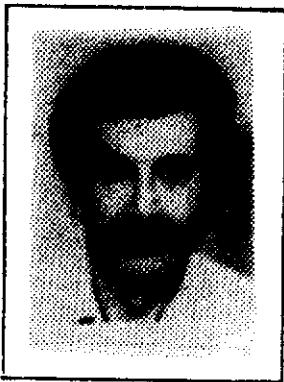

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات رسانی
پرستال جامع علوم انسانی
طایف

- تداعی معانی / عمران صلاحی
- چطور از موبایل استفاده نکنیم / امیر توکو / مهرنوش بهبودی

تل آوی معانی (۵)

عمران صلاحی

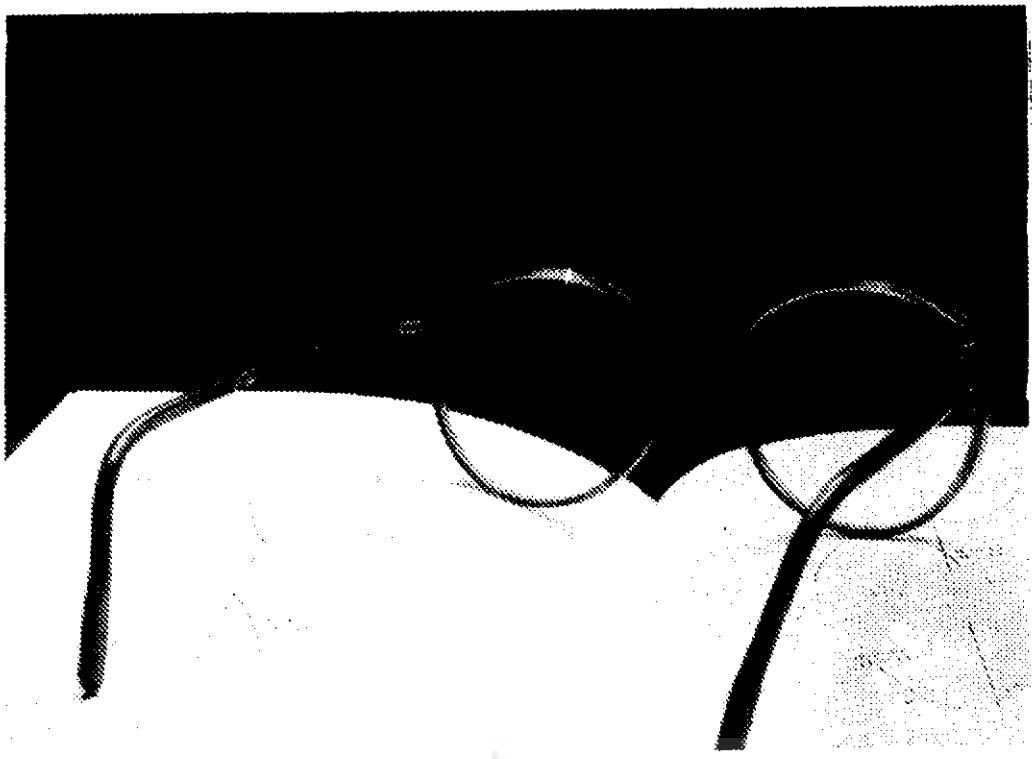

بار امانت

در خدمت نظام وظیفه که بودیم، دو روز مخصوصی گرفتیم که از مراغه به تهران بیاییم و به گرفتاری هایمان برسیم. یکی از دوستان همدوره گفت حالا که به تهران می روی سری هم به خانه ما بزن، امانتی دارم، آن را بگیر و برای من بیاور. همین که به تهران رسیدیم، سری به خانه پدری آن همدوره زدیم و گفتیم امانت را بدهید ببریم. رفتند و تختخواب آهنی بزرگی آوردند و گفتند امانت این است. دو روز مخصوصی ما صرف حمل و نقل این امانت به راه آهن شد. امانت که نه، بار امانت!

باز هم امانت

دوست ناشری داریم به اسم حسن آقا که مغازه اش پاتوق ما و دیگران شده است. ما هر وقت می خواهیم مطلبی را به مجله برسانیم، می سپاریم به این دوست ناشر تا آن دوست روزنامه نگار باید و مطلب را تحويل بگیرد. ما اول از اینکه به حسن آقا زحمت می دهیم، ناراحت بودیم، اما دیدیم خیلی های دیگر، هم مثل ما هستند و مغازه حسن آقا تبدیل شده به دفتر پستی. اخیراً این دفتر پستی گسترش پیدا کرده است. دوستان علاوه بر پاکت و بسته، چیزهای دیگری نیز در مغازه حسن آقا می گذارند. مثلاً یکی می آید و می گوید: «این سطل ماست اینجا باشد، جعفر آقا می آید می برد.» یا یکی دیگر می آید بچه اش را به حسن آقا می سپارد و می گوید: «این بچه دست شما

امانت، مادرش دو ساعت دیگر می‌آید بچه را می‌برد.
در این دو ساعت، بچه کتاب‌ها را به هم می‌زیزد، نقشه جغرافی می‌کشد، شوکولات و پنک
و نوشابه هم می‌خواهد. بیت:

یارب این بچه گریان که سپردی به منش می‌گذارم به زمین تا برود پیش ننهش!
باز حالا این خوب است. دوست دیگری تعریف می‌کرد که دوستش از شهرستان برای او یک
جمعه آب لیمو فرستاده و از او خواسته که هر شیشه‌اش را به دوستی برساند. این دوست ما دو
هفتة تمام، همه تهران را زیر پا گذاشته تا امانت را به صاحبانش برساند.

مصریع:
محبت چون که از حد بگذرد، آزار می‌گردد

فکس

اهل بیت گفتند اگر تو هم مثل بعضی‌ها دستت به دهنتم می‌رسید و می‌توانستی یک دستگاه
فکس بخوی، دیگر مزاحم آن دوست ناشر نمی‌شدی. مستقیماً مطالبت را برای هر نشريه‌ای
فکس می‌کردی. دیدیم راست می‌گویند. رفته‌تم توی بحر فکس. با خودمان گفته‌تم همان طور که
بعضی‌ها می‌گویند تلفناً، موبایلن، فکساً، ما هم می‌توانیم با همین کلمه ریشه‌ای، کلمات دیگری
بسازیم و فومنگ لغات را غنی تر کنیم. بخشی از آن را تحویل بگیرید:
فکاس: کسی که فکس می‌کند.

- مفاسه: عمل فکس بین دو نفر.
- فاکس بر وزن ناکس: کسی که فکس می‌کند.
- تفکس: عمل فکس کردن.
- نامه‌های مفکوسه: نامه‌های فکس شده.
- فکسنسی: دستگاه فکس اسقاطی.

بیت عاشقانه:

از جانب من ببوس رویش	ای فکس که می‌روی به سویش
تصحیح دیوان حافظه:	
ای بی خبر زلذت شرب مدام ما	ما در پیاله «فکس» رخ یار دیده‌ایم
دو بیتی محلی:	
بیا تا جان خود ریزم به پایت	ala dختر بیا جانم فدایت
خودم را فکس می‌کرم برایت	«اگر دستم رسد بر چرخ گردون»
بقیه‌اش را خودتان بسازید، یک نسخه هم به فرهنگستان زبان و ادب فارسی بدهید.	

کهن‌سالی و باقی قضایا

شماره مخصوص نوروز نشریات هم ماجراهایی دارد. بعضی از مجلات آن قدر دیر به دیر در می‌آیند که مناسبت خود را از دست می‌دهند. مثلاً روی جلد شماره نوروزی مجله‌ای با عکس مرحومین و تاج‌گل مراسم ختم تزیین شده بود. مجله خودمان هم اشعاری چاپ کرده بود که در بیشتر آنها صحبت از پیری و مرگ و ناامیدی بود. مثلاً

هر چه رو بر ناتوانی می‌کنم
بیشتر یاد جوانی می‌کنم

یا:

بین چگونه شب عمر با شتاب گذشت   که تا زدم مژه بر هم، زمان خواب گذشت

لطیفه:

دو تا پیرمرد روی نیمکتی در پارک لاله نشسته بودند. اولی به دومی گفت: می‌دانی پیری چند مرحله دارد؟

دومی گفت: نه، چند مرحله؟

اولی گفت: آدم اول اسم‌ها یادش می‌رود. بعد قیافه‌ها یادش می‌رود. بعد یادش می‌رود زیب شلوارش را بینند. بعد یادش می‌رود زیب شلوارش را باز کند. راستی شما در چه مرحله‌ای هستید؟